

Mesterségem címere

Állattenyésztő

*A juhásznak jól megy dolga,
Egyik dombról a másikra
Terelgeti nyáját, fújja furulyáját...*

Hej, de szívesen elcserélnék vele túl sok tanulnivalónkat, túlterhelt táskánkat, szennyezett, zajos, kapkodó világunkat. Ám ami távolról könnyűnek tűnik, az valójában nehéz, koránkelő, szünetet nem ismerő munka. Mégis biztatlak, hogy ezt válaszd, hiszen nemcsak szép és sok elégtételt nyújtó, hanem az egyik legrégebbi és

legfontosabb foglalkozás. Földi létünk alapját: ételmünket, ruhánkat teremti elő. Korunk nagy tévedése, hogy nem becsüli, és a hagyományoktól elfordulva, ipari tömegtermeléssé lelketlenülítette az állattenyésztést.

• Ősünk kezdetben zsákmányul ejtette a vadállatokat, húsukat megette, prémjükbe takarózott, csontjukból fegyvert, szerszámot készített. Aztán a szelídebbeket maga mellé szoktatta, szaporítani kezdte, hogy ne kelljen utánuk nyargalnia, ha megéhezik. Mindig a szebb példányokat nevelte fel, így állatai egyre több húst, tejet, tojást, egyre finomabb bőrt, gyapjút adtak.

• Akadt néhány ragadozó állat is, amelyik a veszélyekkel tele szabadság helyett az ember-kínálta biztonságot választotta. A farkasból lett kutya őrzött-védett, a vadmacska házi utódja egerészett.

• A földművelés és az állattenyésztés elválaszthatatlan volt: az állatok takarmányát a szántóvető termelte meg, ő viszont az állat erejével művelte, és trágyájával tette termőbbé földjét. Háztájiban, tanyán vagy óriásfarmon – a hagyományos gazda földműves és állattartó volt egyszemélyben.

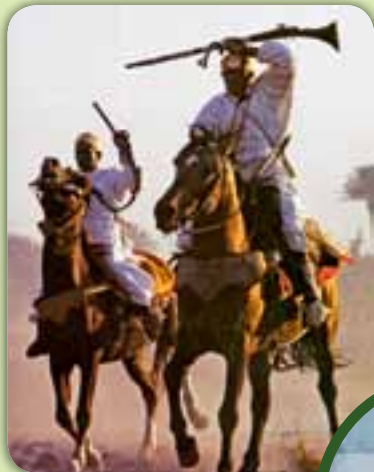
• Az első háziállat a kutya volt: 14 000 évvel ezelőtt, Mezopotámiában, a sumérok házasították. A juhot 11 000, a kecskét és a disznót 10 000, a szarvasmarhát 8 500 éve tartja az ember.

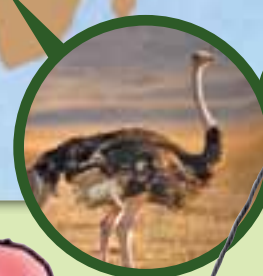
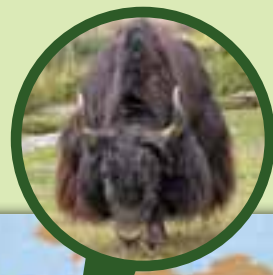
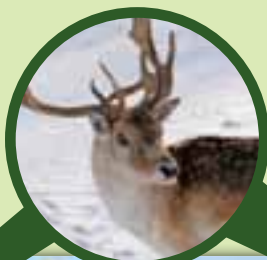
• Körülbelül hatezer éve annak, hogy ázsiai ősrünk felpattant a vadló hátára, mely évezredekken át barátja, harcostársa, járműve, munkavégzője, tejével, húsával élelmezője, bőrével öltöztetője lett.

• Árpád magyarjainak közel 400 000 lovuk volt. Harcművészetükben nagy szerepe volt megbízható, okos paripáiknak. A Hortobágy méneseinek és a csikósok tudományának ma is csodájára jár a világ.

• Nagyszerű lovasok az arabok, az indiánok is. Ma a világ lóállománya mintegy 65 millió.

• Az, hogy melyik nép milyen állatot tart, az éghajlattól és a táj jellegétől függ. A ló, a szarvasmarha, a juh, számos baromfifaj, a kutya, a macska szerte a világon elterjedt, de vannak sajátos háziállatok is.

A térkép segítségével írd meg nekem, melyik vidék fontos állata a husky, a rénszarvas, a jak, a bivaly, az elefánt, a strucc, a láma, a teve.

Az a rémálmom,
hogy a Milka húskonzervet
kezd gyártani...

- A legtöbb tehenet, 400 milliót, Indiában tarják, ráadásul szentként tisztelik: tejét isszák, igába befogják, de húsáért le nem vágnák soha. A svájci teheneknek is szerencsésük van, mert a híres sajt-hoz, csokihoz csak a tejükre van szükség, ám az ökörsütés vagy az angolok kedvenc marhasültje már jámbor szarvasmarhák életébe kerül.

- Hajdan a bihari marhahajcsárok, a hajdúk lábon hajtották a magyar szürkemarhát Nyugat-Európa piacaira, s míg az utolsó is el nem kelt, a mészárosok rá sem néztek mások állataira.

- A filmekből jól ismert texasi cowboyok, farmerek puskaropogás közepette terelték a hatalmas marhacsordákat – legelni, majd a vágóhídra. A veszélyes utat az ügyesebb cowboyok túlélték, a tehenek viszont soha.

- A juh a második legelterjedtebb haszonállat, gyapjáért, tejéért, bőréért, húsáért szerte a világon tenyésztik, legtöbbet Ausztráliában, ahol 140 millió juh legelész. A birkanyíró versenyen egy farmer 90 juhot is megnyír egy óra alatt.

- A kecskét már a sumérok is tenyésztették, értékes teje, finom bőre, húsa és igénytelensége miatt. Mostoha, sziklás tájakon is megél, bogáncson, fakérgen, levélen. Az Úr városában talált sumér szobrocskát kecskének tartják, bár szarva inkább az ősi magyar rackajuhra emlékeztet. Nepál sziklaösvényein csak a kecske nem szédül, pedig jókora terhet kell cipelnie.

- A pulyka Amerikából „repült” hozzánk, a tyúk, a lúd, a kacska viszont évezredek óta táplálja húsával, tojásával, melegíti tollával Ázsia és Európa népeit.

Gazda szeme hizlalja
a jószágot.

*Megismerni a kanászt cifra járásáról,
Elöl fűzött bocskoráról, tarisznyaszijáról.
Hej! Élet, élet, kanász élet, ez aztán az élet,
Ha megunom magamat,
magam is úgy élek.*

**Kérdezd meg nagy-
szüleidet, régen
hetente hányszor
ettek húst, és mennyi
ételt dobtak el?**

*Köszönöm, hogy tápláltatok, hús, alma,
búza, lencse, borsó...(Dsida Jenő)*

**Akár családod számára, akár megélhetés-
ként nevelsz majd állatot, tartsd tisztelet-
ben a természet törvényeit. Szeresd az álla-
taidat, és becsüld őket szolgálatukért.
Őseink megköszönték az életáldozatot, és
kérték Istent, hogy a tisztelettel, mértékkel
elfogyasztott állat ereje, gyorsasága, ügyes-
sége költözzön beléjük. És a boldogsága is,
hiszen nincs nagyobb öröm, mint a jó gazda
köré sereglő állatok ragaszkodása: *Bú, rőf,
háp, sípok, trombiták, víg zenével így
köszönt e díszes társaság.* (Szabó Lőrinc)**

Zsigmond Emese

- Ősi foglalkozás a méhészet is, újabb keletű viszont a hal-tenyésztés.

- Világszerte 800 millió sertést tartanak, és frissen vagy füstölve, százféle finomságot készítenek belőle. A magyarok azt is tudják évezredek óta, hogy a mangalica zsírja, húsa nem árt az egészségnek.

- A kanász, a gulyás és a többi pásztor kenyérét mára elvették az intenzív tenyészetek, hizlaldák. Az állat itt nem ismeri a napot, a friss levegőt, a mozgást, laboratóriumi tisztaságban, lámpák fényében, csak áll – mert a mozgás fogyasztaná –, és eszi a tudományosan összeállított tápszert, míg el nem éri (a baromfi 3 hét, a sertés 3 hónap alatt) a vágáshoz szükséges súlyt, s futószalagon fel nem dolgozzák.

- Ez a felfújt hús bendőnket megtömi, de egészségünket rombolja. Miért termelik mégis? Lelketlen emberek hasznáért. És azért, mert – miközben a mi népünk fogy – az emberiség túlszaporodik, Földünk tartalékait feléli. A hagyományos élelmiszerforrások már rég nem elegendőek, jöhet az intenzív hús- és növénytermelés, a klónozás, a génkezelés, a műtrágya, a műliszt, a műtojás. Pedig egyre többen figyelmeztetnek mindezek veszélyeire.

- Miközben milliók éheznek, akiknek jut, az túl sokat eszik, pazarol, és dob el.

